

HODNOCENÍ STAVU SPOLEČNOSTI ZA ROK 2007: POD HROZBOU ZTRÁTY SOCIÁLNÍCH JISTOT

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 2. – 8. ledna 2008. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1362 respondentů.

Každoročně v lednu dává STEM příležitost občanům, aby vystavili společnosti vysvědčení za uplynulý rok. Hodnotit jednotlivé oblasti života mohou stejně jako žáky ve škole – na stupnici od 1 do 5, kde jednička je známkou nejlepší a pětka nejhorší.

Jaký byl rok 2007?

Ve většině sledovaných oblastí se v porovnání s minulým rokem hodnocení příliš nezměnilo – nejspokojenější jsou lidé nadále s prací prezidenta, činností obecních, městských i krajských úřadů, se zajištěním občanských svobod a stavem demokracie. To jsou ale jediné čtyři oblasti, jejichž průměrná známka se dostala pod trojku. K neutrálnímu pásmu by bylo možné přiřadit ještě situaci ve školství a vyřizování záležitostí na úřadech – to jen dokládá, že úředníci vcelku obstáli.

V porovnání s povolebními měsíci a přelomem let 2006 a 2007 se poněkud uklidnila také vnitropolitická situace. Mírně si proto na vysvědčení polepšily politické strany, vláda a premiér, i když jsou to drobné korekce uvnitř negativního pásma kolem „tří mínus“ a jsou dané hlavně tím, že namísto provizoria byla sestavena funkční, byť slabou parlamentní většinou disponující vláda.

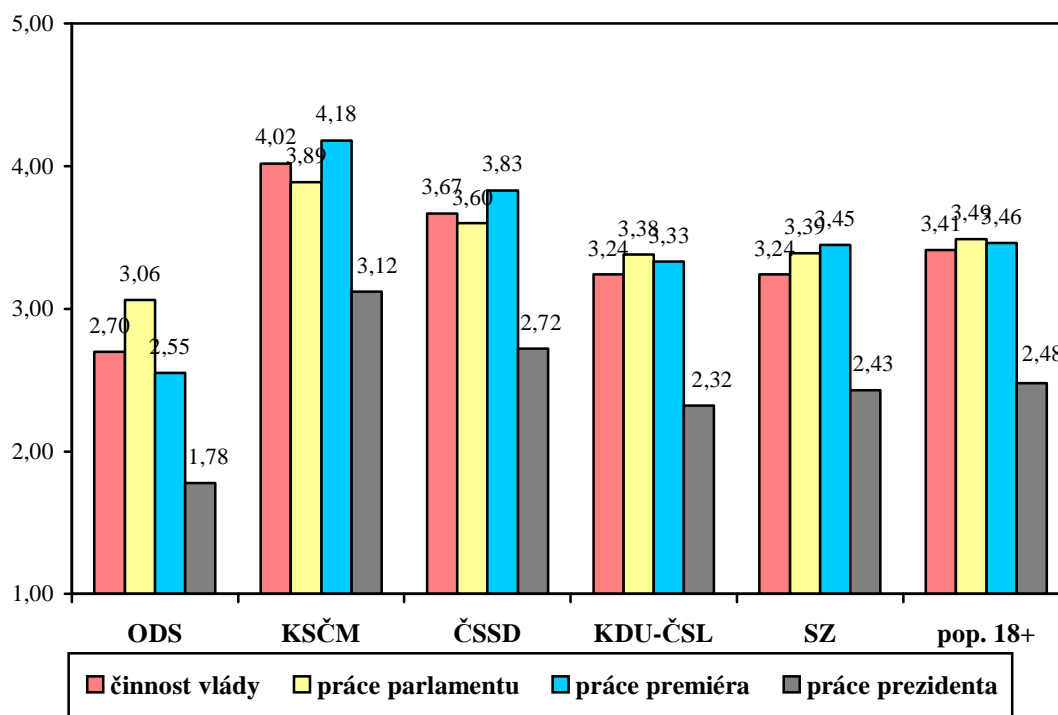
Výčet špatných zpráv je mnohem delší. Nejdramatičtější propad za poslední rok zaznamenala sociální oblast a hodnocení života starých lidí. Můžeme v tom spatřovat přímou odezvu na nově přijaté reformní kroky i na akcelerující inflaci, taženou bohužel pro obyvatele hlavně cenami základních potřeb, potravin a energií. Podle obyvatel se trochu zhoršila i kvalita zdravotní péče, což je opět bezprostřední reakce na platby u lékařů, za recepty, za pobyt v nemocnici a strach z dalších opatření uskutečněných nebo spíše nastartovaných v resortu zdravotnictví.

Situaci ve všech ostatních oblastech by bylo možné charakterizovat jako setrvalou, anebo jde o velmi mírný, statisticky nevýznamný pokles. Na konci pořadí jsou již tradičně výsledky privatizace. Skutečné, věcné a kontroverzní dno klasifikace a zdroj napětí ve společnosti však v současnosti představuje sociální oblast, ohrožení jistot, obava ze zhoršení životních podmínek v důsledku reformních kroků koaliční vlády.

Velká překvapení neodhalí ani podrobnější pohled na hodnocení lidí příslušejících k různým sociálním a demografickým skupinám. Obecně jsou spokojenější se situací ve společnosti ti, kteří jsou na tom lépe – mají vyšší vzdělání, jsou mladší, zaujímají vyšší postavení v zaměstnání, mají pevnější materiální zázemí. Rozdíly mezi jednotlivými skupinami jsou většinou nevelké, hlavně pokud se oblast adresně některé z nich nedotýká (život starých lidí) a pořadí v žebříčku se zásadně nemění, nejlépe jsou prakticky u všech sociodemografických skupin hodnoceni prezident a pracovníci obecních a městských úřadů a nejtvrďší kritiku sklízí privatizace a ohrožení sociálních jistot.

Výraznější rozdíly nacházíme mezi stoupenci různých politických stran. Tradičně největší bývá rozdíl v hodnocení sympatizantů ODS na straně jedné a příznivců KSČM na straně druhé. Po loňském „zamlžení“, kdy se do hodnocení vlády nebo premiéra mísily vlády dvě, Paroubkova předvolební a Topolánkova povolební, se opět vyjasnilo a polarizace se vyostřila. Vláda a premiér jsou hodnoceni stranickým metrem a skoro stejně „partajnický“ je hodnocena v kulminující prezidentské kampani i práce hlavy státu. Za povšimnutí stojí i skoro identické známky v hodnocení sympatizantů dvou menších stran vládní koalice a „dvě mínus“, kterou dostal od příznivců ODS premiér Topolánek.

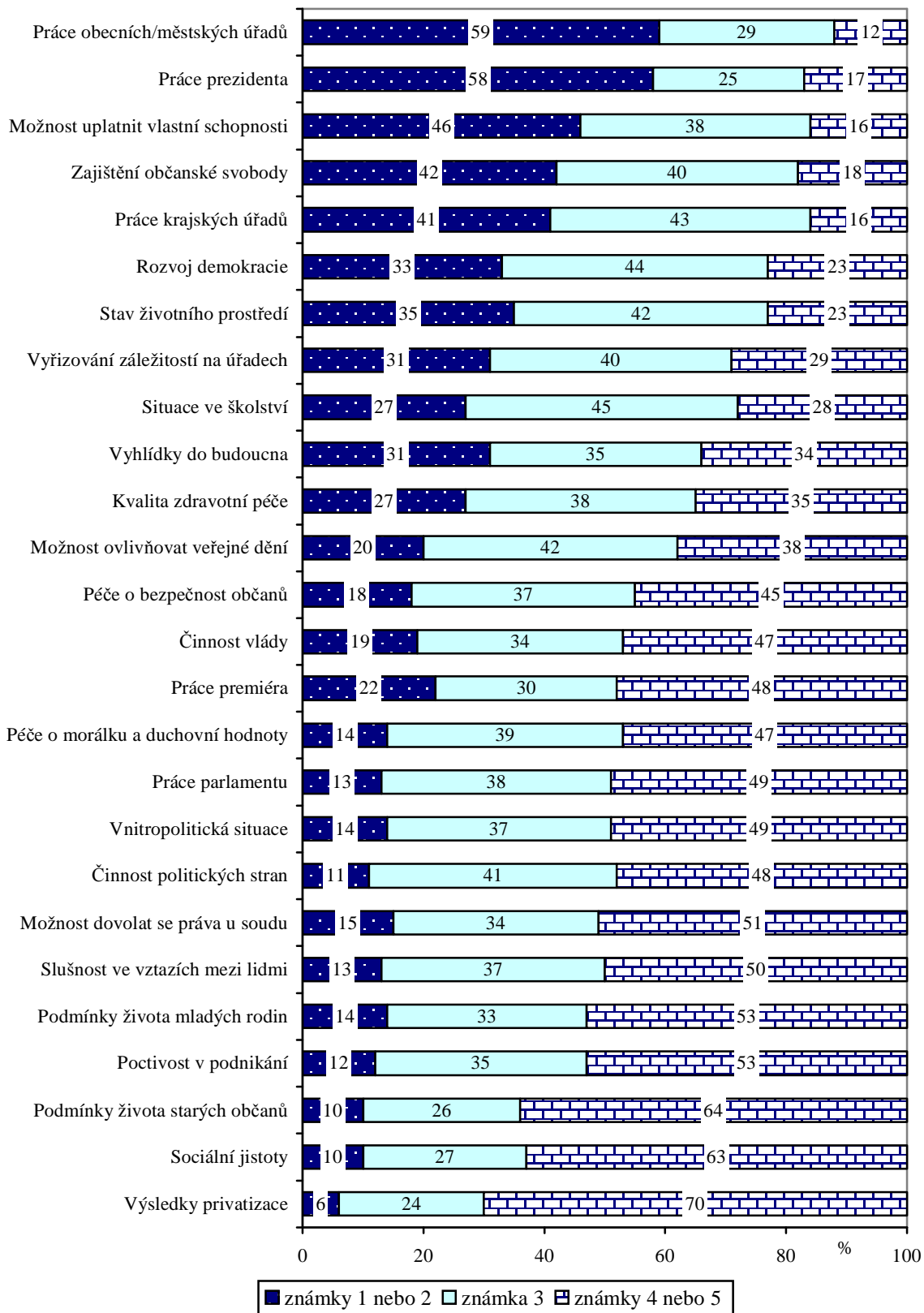
Hodnocení vybraných oblastí stoupenci stran
(průměrná známka v klasifikaci 1=výborná, 5=nedostatečná)

Pramen: STEM, Trendy 1/2008, 1326 respondentů starších 18 let

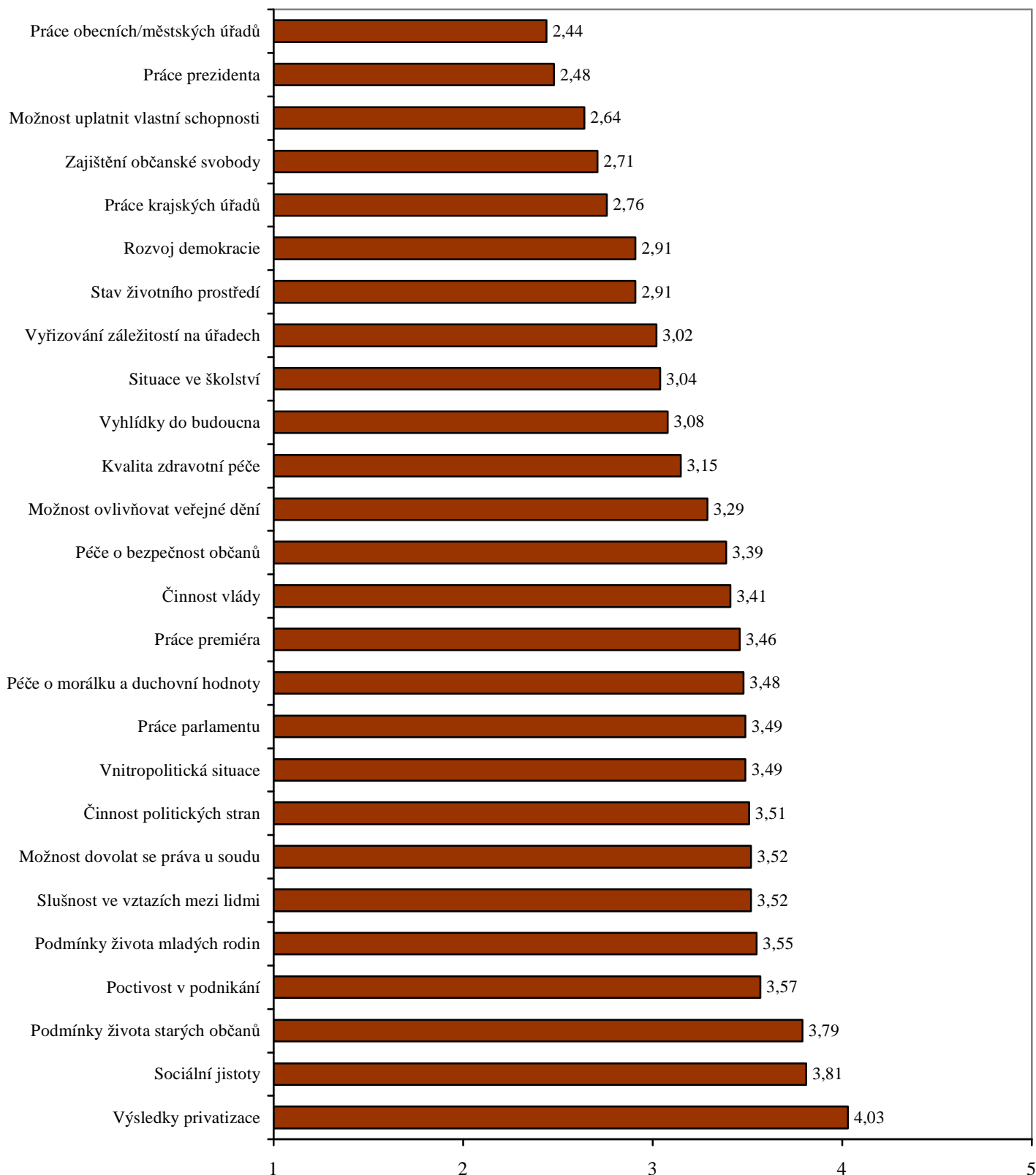
Hodnocení různých oblastí života společnosti za rok 2007

(hodnocení na stupnici 1-5, kde 1=výborná, 5=nedostatečná)

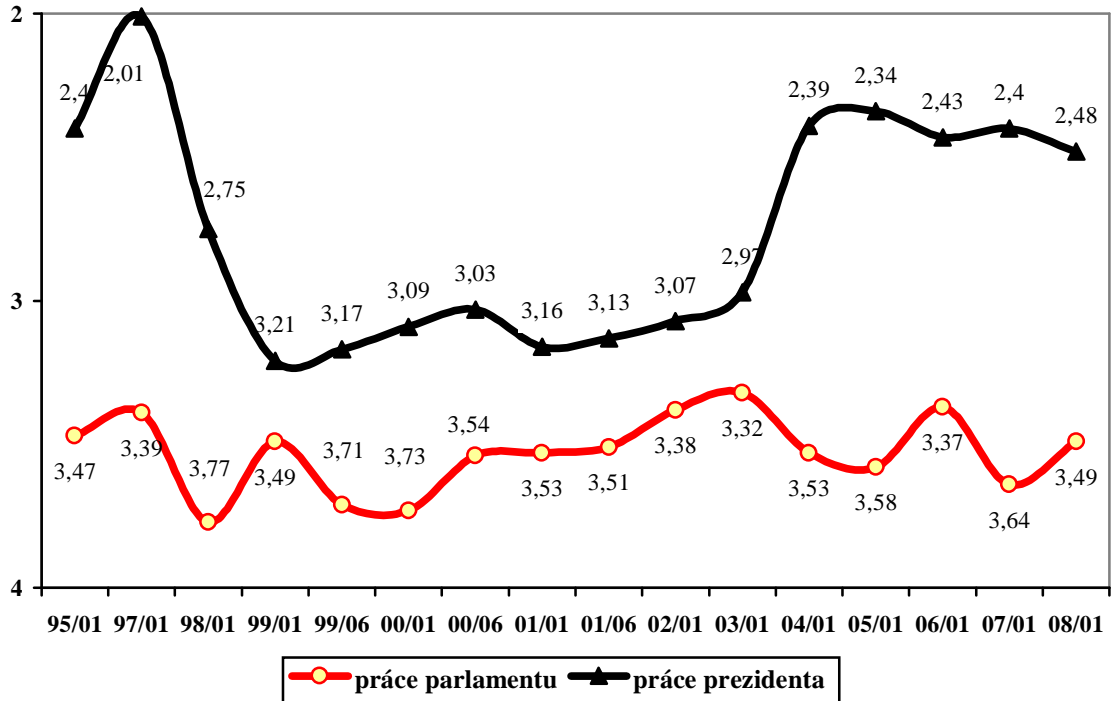
Pramen: STEM, Trendy 1/2008, 1326 respondentů starších 18 let

Hodnocení různých oblastí života společnosti za rok 2007
(průměr hodnocení na stupnici 1-5, kde 1=výborná, 5=nedostatečná)

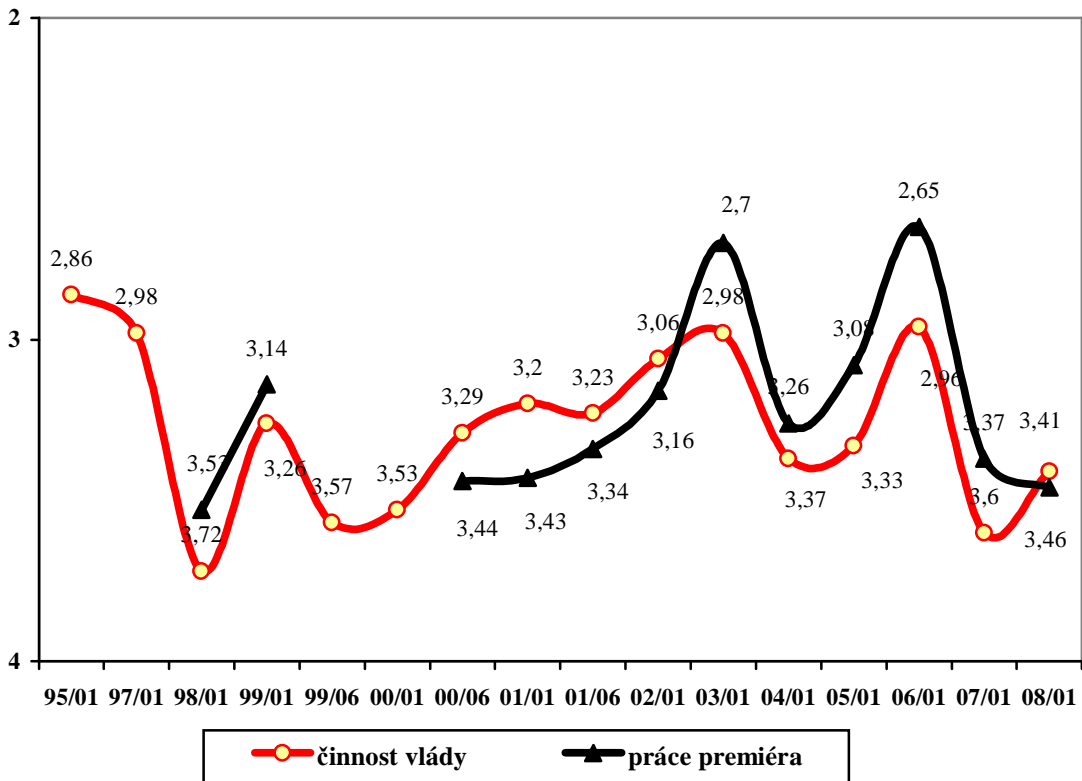
Pramen: STEM, Trendy 1/2008, 1326 respondentů starších 18 let

Hodnocení stavu společnosti: parlament a prezident
 průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

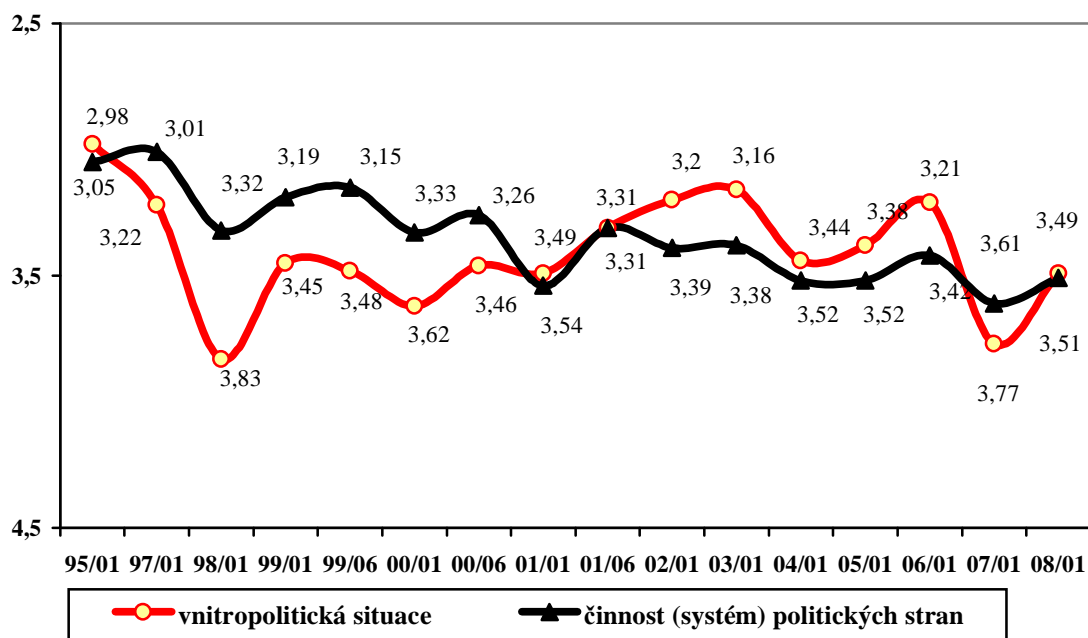
Pramen: STEM, Trendy 1995-2008

Hodnocení stavu společnosti: vláda a premiér
 průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

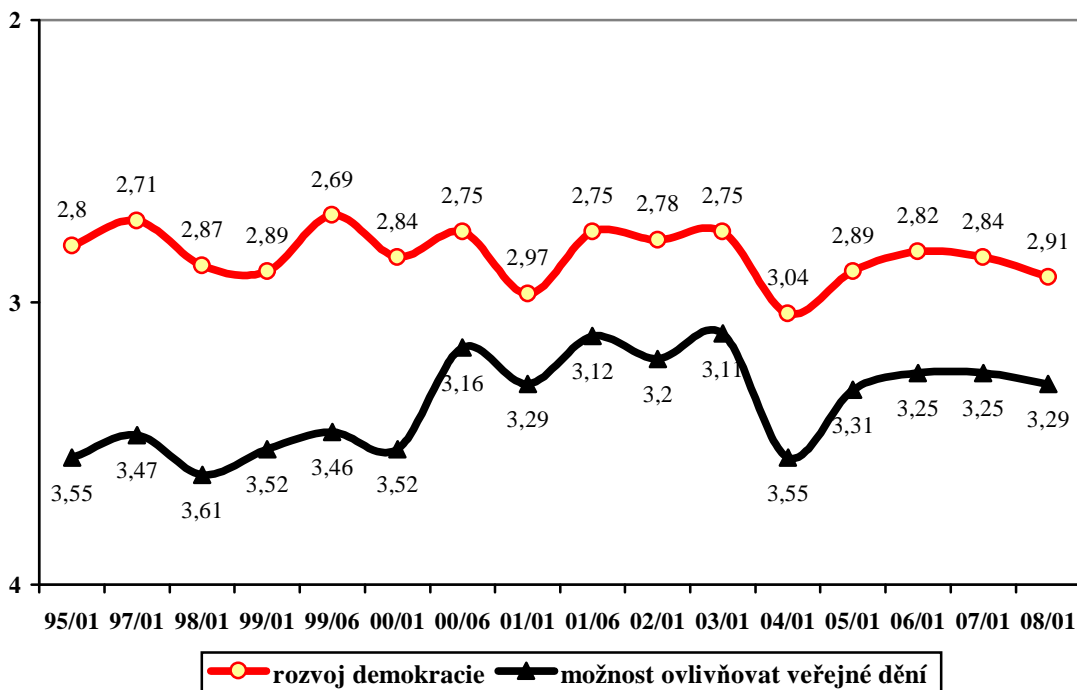
Pramen: STEM, Trendy 1995-2008

Hodnocení stavu společnosti:
vnitropolitická situace, činnost politických stran
 průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

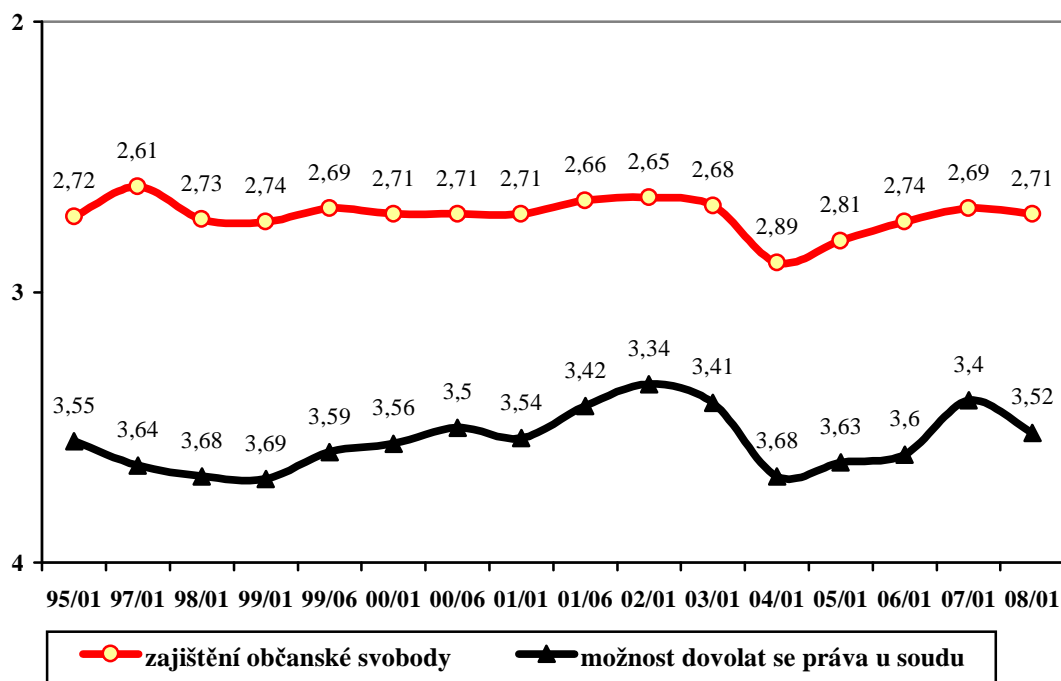
Pramen: STEM, Trendy 1995-2008, do roku 2000 „systém politických stran“

Hodnocení stavu společnosti:
rozvoj demokracie, možnost ovlivnit veřejné dění
 průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

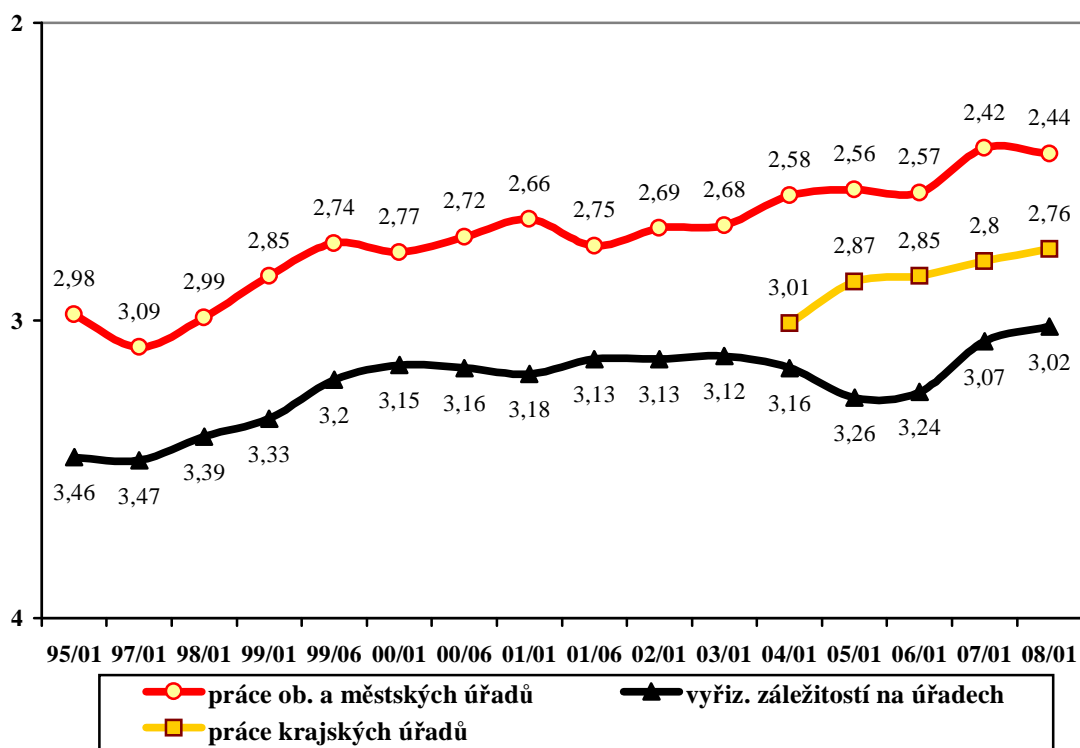
Pramen: STEM, Trendy 1995-2008

**Hodnocení stavu společnosti:
zajištění svobod, vymahatelnost práva**
průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

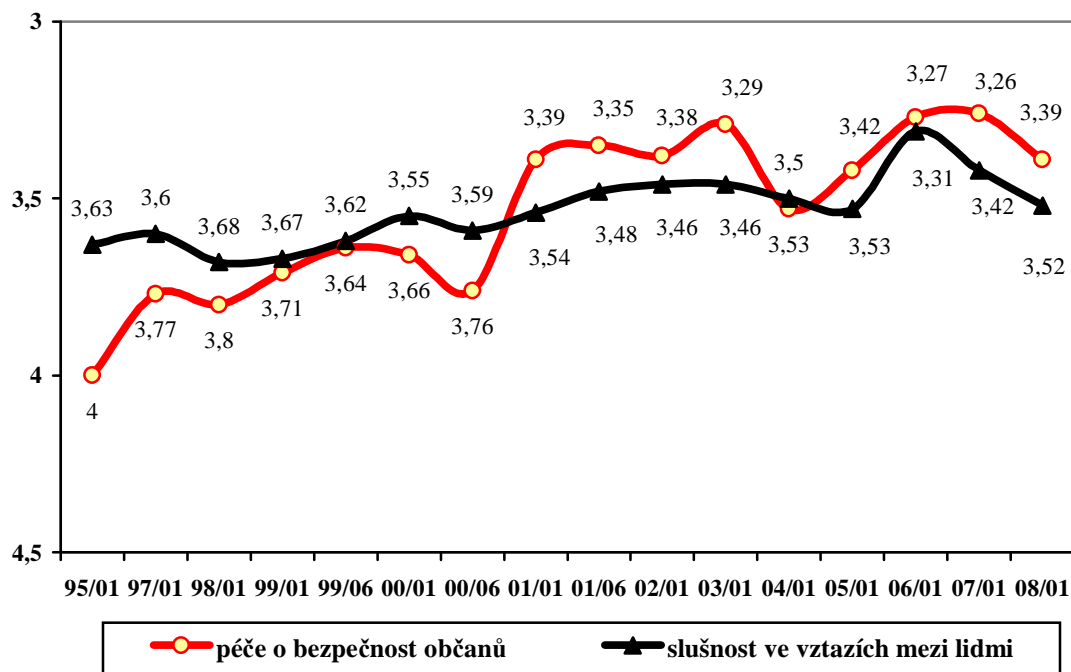
Pramen: STEM, Trendy 1995-2008

Hodnocení stavu společnosti: činnost úřadů
průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

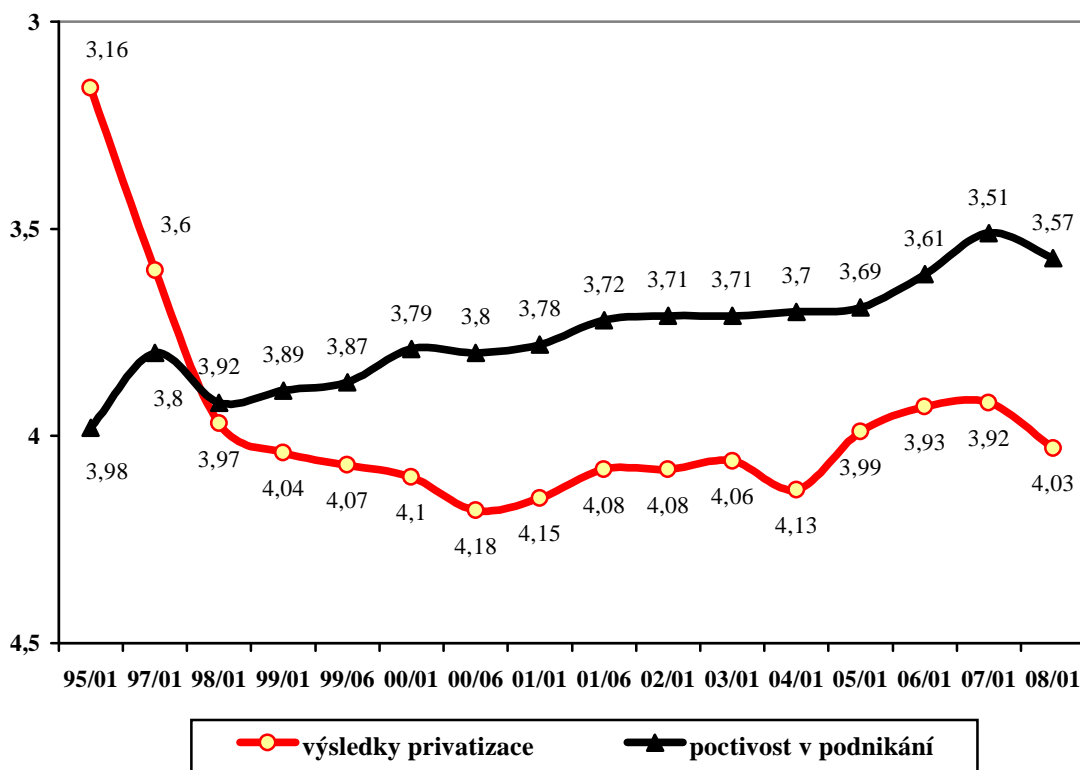
Pramen: STEM, Trendy 1995-2008

**Hodnocení stavu společnosti:
vztahy mezi lidmi a bezpečnost občanů**
průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

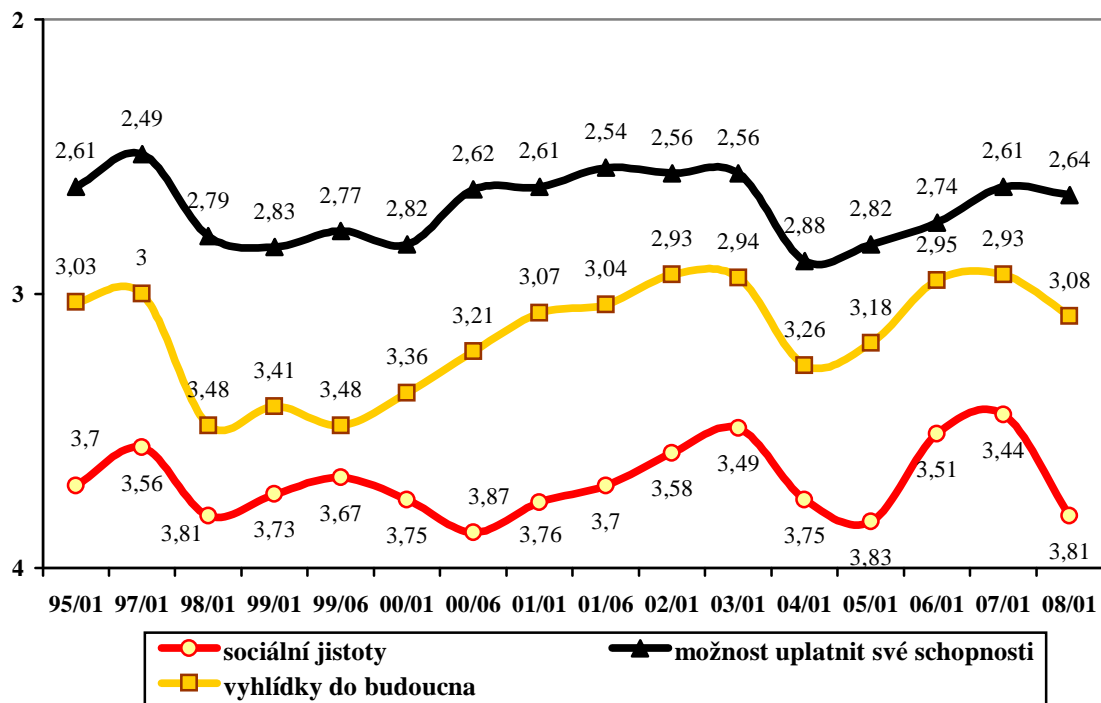
Pramen: STEM, Trendy 1995-2008

Hodnocení stavu společnosti: privatizace a podnikání
průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

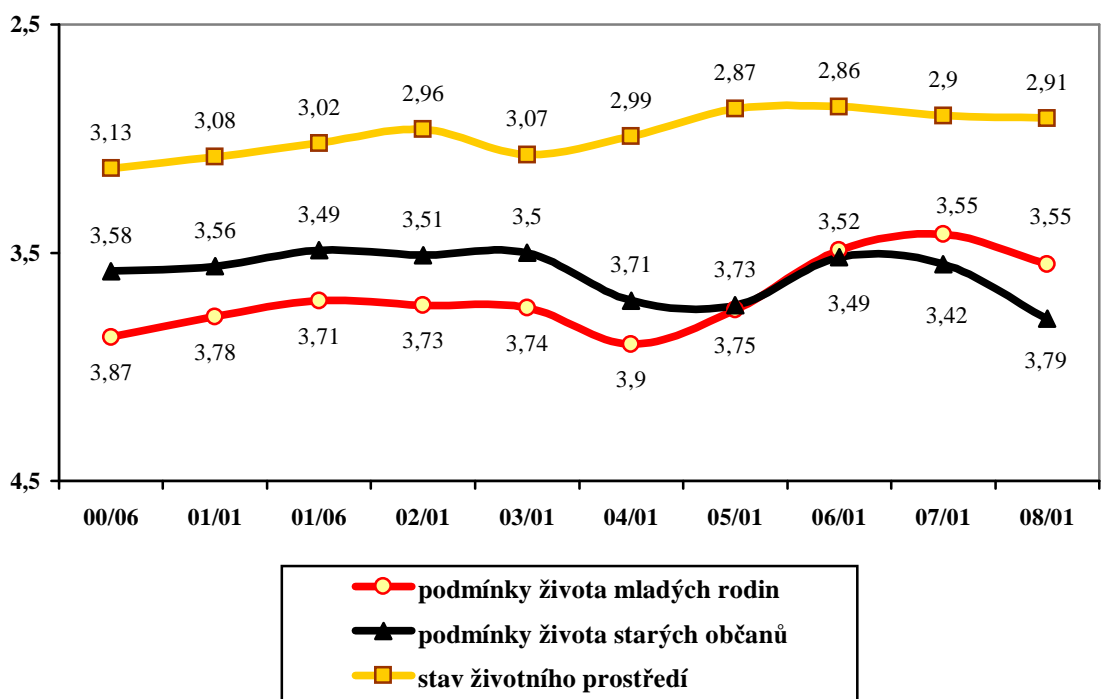
Pramen: STEM, Trendy 1995-2008

Hodnocení stavu společnosti: uplatnění, jistoty a perspektivy
průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

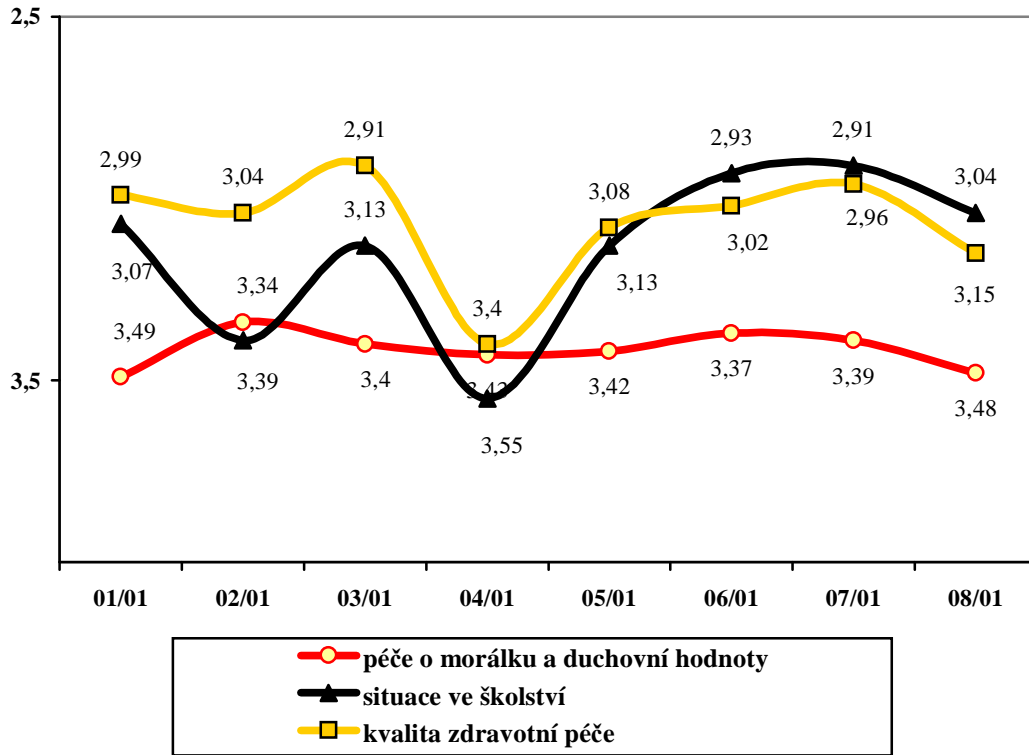
Pramen: STEM, Trendy 1995-2008

Hodnocení stavu společnosti:
podmínky života mladých a starých občanů, životní prostředí
průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

Pramen: STEM, Trendy 2000-2008

Hodnocení stavu společnosti: školství, zdravotní péče, morálka
 průměr známek 1 (výborná) - 5 (nedostatečná)

Pramen: STEM, Trendy 2001-2008